DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 18 december 2025 *

”Begäran om förhandsavgörande – Industripolitik – Informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster – Direktiv (EU) 2015/1535 – Begreppet teknisk föreskrift – Nationell lagstiftning som innebär en skyldighet att inkomma med källkoden för en programvara som är registrerad i skattemyndighetens databas till ett organ som kontrollerar överensstämmelsen med skattemässiga tekniska krav – Artikel 34 FEUF – Åtgärd med motsvarande verkan som en kvantitativ importrestriktion – Proportionalitetsprincipen”

I mål C-353/24,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (Förvaltningsdomstolen på distriktsnivå, avdelningen i Riga, Lettland) genom beslut av den 13 maj 2024, som inkom till domstolen den 15 maj 2024, i målet

SIA ”EUROPARK LATVIA”,

SKIDATA GmbH

mot

Valsts ieņēmumu dienests,

Övriga deltagare i rättegången:

SIA ”19 points”,

SIA ”Ernst & Young Baltic”,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden F. Schalin samt domarna M. Gavalec (referent) och Z. Csehi, Csehi, juges,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

* Rättegångsspråk: lettiska.

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– SIA ”EUROPARK LATVIA”, genom S. Petrovičs, advokāts,

– SKIDATA GmbH, genom R. Gasūns, jurists,

– Lettlands regering, genom J. Davidoviča och K. Pommere, båda i egenskap av ombud,

– Tjeckiens regering, genom A. Edelmannová, M. Smolek och J. Vláčil, samtliga i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom M. Escobar Gomez, L. Malferrari och I. Naglis, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 1 led 11 och artikel 8.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 1998, s. 37), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 (EUT L 316, 2012, s. 12) (nedan kallat direktiv 98/34), och av artikel 34 FEUF.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan, å ena sidan, SIA „EUROPARK LATVIA” (nedan kallat Europark) och SKIDATA GmbH (nedan kallat Skidata) och, å andra sidan, Valsts ieņēmumu dienests (nationella skattemyndigheten, Lettland), angående ett beslut genom vilket nämnda myndighet från sin databas undantagit betalautomater tillverkade av Skidata.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 98/34

3 I artikel 1 i direktiv 98/34 föreskrevs följande:

”I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1) *produkt*: alla industriellt framställda produkter och alla jordbruksprodukter, inklusive fiskprodukter.

…

3) *teknisk specifikation*: en i ett dokument intagen specifikation som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, exempelvis kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav på produkten som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

   …

4) *annat krav*: ett krav som inte är en teknisk specifikation och som ställs på en produkt framför allt av skyddshänsyn och i synnerhet för att skydda konsumenterna eller miljön och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa föreskrifter på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller saluföringen av den.

5) *föreskrift för tjänster*: ett krav av allmän art rörande tillträde till och utövande av verksamhet med sådana tjänster som avses i punkt 2, särskilt bestämmelser om dem som tillhandahåller tjänster, tjänster och tjänstemottagare, med undantag av föreskrifter som inte specifikt avser de tjänster som definieras i det ledet.

…

11) *teknisk föreskrift*: tekniska specifikationer och andra krav eller föreskrifter för tjänster, inbegripet tillämpliga administrativa bestämmelser, som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring, tillhandahållande av tjänster, etablering av en aktör som tillhandahåller tjänster eller användning i en medlemsstat eller en större del därav, samt - med undantag av dem som anges i artikel 10 – medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt eller som förbjuder tillhandahållande eller utnyttjande av en tjänst eller etablering som tillhandahållare av tjänster.

   De tekniska föreskrifter som är faktiskt tvingande ska omfatta följande:

   – En medlemsstats lagar eller andra författningar som hänvisar antingen till tekniska specifikationer eller andra krav eller till föreskrifter för tjänster, antingen yrkesetiska regler eller gott affärsskick som i sin tur hänvisar till tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster, vars efterlevnad förutsätts vara i överensstämmelse med de skyldigheter som är fastställda i de ovan nämnda lagarna och andra författningarna.

   – Frivilliga överenskommelser i vilka en offentlig myndighet är en avtalsslutande part och enligt vilka tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster i allmänt intresse skall uppfyllas, med undantag av anbudsspecifikationer vid offentlig upphandling.

   – Tekniska specifikationer eller andra krav eller regler som rör tjänster och som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder som påverkar konsumtionen av produkterna eller tjänsterna genom att främja efterlevnaden av dessa tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster. Tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster som hänger samman med de nationella socialförsäkringssystemen omfattas inte.

Här omfattas de tekniska föreskrifter som antas av de myndigheter som utsetts av medlemsstaterna och som finns upptagna i en förteckning som före den 5 augusti 1999 skall upprättas av [Europeiska] kommissionen inom ramen för den kommitté som anges i artikel 5.

Samma förfarande ska användas vid ändring av förteckningen.

12) *utkast till teknisk föreskrift*: texten till en teknisk specifikation eller ett annat krav eller en föreskrift för tjänster, inbegripet de administrativa bestämmelser, som har utarbetats i syfte att anta den eller att senare få den antagen som en teknisk föreskrift och som befinner sig på ett sådant förberedande stadium att väsentliga ändringar fortfarande kan göras.

…”

4 I artikel 8.1 första stycket i detta direktiv föreskrevs följande:

”Om inte annat följer av artikel 10 skall medlemsstaterna omedelbart till kommissionen överlämna alla utkast till tekniska föreskrifter, såvida inte föreskriften utgör endast en överföring av den fullständiga texten till en internationell eller europeisk standard, då det är tillräckligt med information om den aktuella standarden. De skall också till kommissionen redovisa skälen till att det är nödvändigt att utfärda en sådan teknisk föreskrift, om dessa inte redan framgår av förslaget.”

Direktiv (EU) 2015/1535

5 Från och med den 7 oktober 2015 upphävdes och ersattes direktiv 98/34 med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 2015, s. 1).

6 Artikel 1.1 i direktiv 2015/1535 har följande lydelse:

”I detta direktiv gäller följande definitioner:

a) *produkt*: alla industriellt framställda produkter och alla jordbruksprodukter, inklusive fiskprodukter.

…

c) *teknisk specifikation*: en i ett dokument intagen specifikation som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, exempelvis kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav på produkten som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

…

d) *annat krav*: ett krav som inte är en teknisk specifikation och som ställs på en produkt framför allt av skyddshänsyn och i synnerhet för att skydda konsumenterna eller miljön och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, t.ex. villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa föreskrifter på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller saluföringen av den.

e) *föreskrift för tjänster*: ett krav av allmän art rörande tillträde till och utövande av verksamhet med sådana tjänster som avses i led b, särskilt bestämmelser om dem som tillhandahåller tjänster, tjänster och tjänstemottagare, med undantag av föreskrifter som inte specifikt avser de tjänster som definieras i det ledet.

…

f) *teknisk föreskrift*: tekniska specifikationer och andra krav eller föreskrifter för tjänster, inbegripet tillämpliga administrativa bestämmelser, som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring, tillhandahållande av tjänster, etablering av en aktör som tillhandahåller tjänster eller användning i en medlemsstat eller en större del därav, samt - med undantag av dem som anges i artikel 7 - medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt eller som förbjuder tillhandahållande eller utnyttjande av en tjänst eller etablering som tillhandahållare av tjänster.

De tekniska föreskrifter som är faktiskt tvingande ska omfatta följande:

i) En medlemsstats lagar eller andra författningar som hänvisar antingen till tekniska specifikationer eller andra krav eller till föreskrifter för tjänster, antingen yrkesetiska regler eller gott affärsskick som i sin tur hänvisar till tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster, vars efterlevnad förutsätts vara i överensstämmelse med de skyldigheter som är fastställda i de ovan nämnda lagarna och andra författningarna.

ii) Frivilliga överenskommelser i vilka en offentlig myndighet är en avtalsslutande part och enligt vilka tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster i allmänt intresse ska uppfyllas, med undantag av anbudsspecifikationer vid offentlig upphandling.

iii) Tekniska specifikationer eller andra krav eller regler som rör tjänster och som hänger samman med skattemässiga eller finansiella åtgärder som påverkar konsumtionen av produkterna eller tjänsterna genom att främja efterlevnaden av dessa tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster. Tekniska specifikationer eller andra krav eller föreskrifter för tjänster som hänger samman med de nationella socialförsäkringssystemen omfattas inte.

Här omfattas de tekniska föreskrifter som antas av de myndigheter som utsetts av medlemsstaterna och som finns upptagna i en förteckning som upprättas och i förekommande fall uppdateras av kommissionen inom ramen för den kommitté som avses i artikel 2.

Samma förfarande ska användas vid ändring av förteckningen.

g) utkast till teknisk föreskrift texten till en teknisk specifikation eller ett annat krav eller en föreskrift för tjänster, inbegripet de administrativa bestämmelser, som har utarbetats i syfte att anta den eller att senare få den antagen som en teknisk föreskrift och som befinner sig på ett sådant förberedande stadium att väsentliga ändringar fortfarande kan göras.

…”

7 I artikel 5.1 första stycket i detta direktiv föreskrivs följande:

”Om inte annat följer av artikel 7 ska medlemsstaterna omedelbart till kommissionen överlämna alla utkast till tekniska föreskrifter, såvida inte föreskriften utgör endast en överföring av den fullständiga texten till en internationell eller europeisk standard, då det är tillräckligt med information om den aktuella standarden. De ska också till kommissionen redovisa skälen till varför det är nödvändigt att utfärda en sådan teknisk föreskrift, om dessa skäl inte redan framgår av utkastet.”

Lettisk rätt

Lagen om skatter och avgifter

8 Artikel $28^{1}.4^{1}$ i Likums Par nodokļiem un nodevām (lagen om skatter och avgifter) har följande lydelse:

”Skattskyldiga får använda elektroniska anordningar och utrustningar som uppfyller de tekniska kraven för elektroniska anordningar och utrustningar för registrering av skatter och avgifter och som har varit föremål för överensstämmelsekontroll. Underhåll av elektroniska anordningar och utrustningar får utföras av en leverantör av underhållstjänster som har genomgått överensstämmelsekontroll i enlighet med lagstiftningen.”

Tillämpningsreglerna

9 Artikel $121^{4}.4$, i Ministru kabineta noteikumi Nr. 96 ”Nodokļu un citu maksājumureģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” (ministerrådets förordning nr 96 om reglering av användningen av elektroniska anordningar och utrustningar för registrering av skatter och andra betalningar) av den 11 februari 2014, har följande lydelse:

”För att utföra kontrollen av överensstämmelse avseende kassaregister, hybridkassaregister, kassasystem, specialenheter och specialutrustning samt ändringar av dessa och deras mjukvaruversioner, ska den som tillhandahåller tjänster för underhåll tillhandahålla teknisk dokumentation till organet för överensstämmelsekontroll på tillverkarens språk, tillsammans med en översättning som intygats av notarius publicus på det nationella språket. Den tekniska dokumentationen ska innehålla följande: källkod (av människan läsbara datorinstruktioner som har utarbetats av en programmerare) och den exekverbara koden (en samling symboler som en dator nyttjar för att utföra ett program som kompilerats av en programmerare) till den registrerade programvaran och skatteminnesmodulen.”

10 Artikel 121^{5} i dessa regler har följande lydelse:

”Inom sex månader från mottagandet av de handlingar som avses i punkt 121^{4} i denna förordning ska organet för överensstämmelsekontroll till den som tillhandahåller tjänster för underhåll översända en försäkran om överensstämmelse avseende modellen för kassaregister, hybridkassaregister, kassasystem, specialenhet och specialutrustning, ändring av dessa och deras version med de tekniska kraven för elektroniska anordningar och utrustningar för registrering av skatter och avgifter … eller meddela att en sådan försäkran om överensstämmelse vägrats.”

11 Artikel 129[4].6 i dessa regler har följande lydelse:

”Genom att i skattemyndighetens enhetliga databas (register) registrera modellen eller ändringen av ett kassaregister, hybridkassaregister, kassasystem eller specialenheter och specialutrustning som underhålls av en leverantör av underhållstjänster, ska den tjänsteleverantören, oavsett om det är tillverkaren av apparaten eller utrustningen, eller en befullmäktigad representant för tillverkaren, inom 24 timmar överlämna källkoden till den registrerade programvaran till Skattemyndigheten, om denna begär det.”

12 Artikel 129[17].1 led 1.2.2 i dessa regler har följande lydelse:

”Den statliga skattemyndigheten ska utesluta följande från den enhetliga databasen (registret): kassaregister, hybridkassaregister, kassasystem, specialenheter och specialutrustning som registrerats i en användares namn: [om] villkoren i lagstiftningen om tekniska krav för elektroniska anordningar och utrustningar för registrering av skatter och avgifter inte är uppfyllda. Skattemyndigheten ska inom 15 arbetsdagar informera användaren om att anordningen uteslutits från den enhetliga databasen (registrering).”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

13 Europark är ett lettiskt bolag som tillhandahåller parkeringslösningar på transportområdet. Skidata är ett österrikiskt handelsbolag som tillverkar betalautomater i Österrike och exporterar dessa till 25 medlemsstater, däribland Lettland.

14 Den 30 juni och den 27 november 2015 förvärvade Europark åtta betalautomater från Skidata, vilka mellan den 8 oktober och den 30 december 2015 registrerades som sådana av den nationella skattemyndighetens databas.

15 Den 16 maj 2022 skickade SIA ”Ernst& Young Baltic”, det organ som ansvarar för kontrollen av överensstämmelsen för kassor och automater med skattemässiga tekniska krav, en skrivelse till skattemyndigheten och informerade om att det inte hade velat utfärda en försäkran om överensstämmelse för dessa åtta anordningar, med motiveringen att SIA „19 points”, leverantören av underhållstjänster, inte hade lämnat de uppgifter som föreskrivs i artikel 121[4].4 i tillämpningsreglerna, närmare bestämt källkoden och objektkoden för den registrerade programvaran för nämnda anordningar.

16 Genom beslut av den 2 september 2022 valde skattemyndigheten då att inte ta upp dessa anordningar i sin databas.

17 Europark och Skidata väckte då talan om ogiltigförklaring av detta beslut vid Administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (Förvaltningsdomstolen på distriktsnivå, avdelningen i Riga, Lettland), som är den hänskjutande domstolen. De har gjort gällande att det i tillämpningsreglerna föreskrivs att källkoden och objektkoden för den registrerade programvaran ska överlämnas och att detta utgör ett tekniskt krav som borde ha anmälts till kommissionen i enlighet med bestämmelserna i direktiv 2015/1535.

18 De har vidare påpekat att Europark, i egenskap av köpare av en nyttjanderätt till en programvara, inte lagligen kan erhålla och på eget initiativ röja programvarans källkod utan samtycke från tillverkaren Skidata, eftersom denna kod tillhör tillverkaren och omfattas av företagssekretess. Skyldigheten att tillhandahålla källkoden utgör således ett oproportionerligt intrång i tillverkarens immateriella rättigheter.

19 Den hänskjutande domstolen har i detta sammanhang för det första påpekat att de betalautomater som är aktuella i det nationella målet utgör ”produkter” i den mening som avses i artikel 1 led 1 i direktiv 98/34. Den hänskjutande domstolen vill således få klarhet i huruvida skyldigheten att tillhandahålla källkoden till den registrerade programvaran för dessa produkter omfattas av begreppet ”teknisk föreskrift” i den mening som avses i artikel 1 led 11 i direktivet, i vilken det görs åtskillnad mellan fyra kategorier av åtgärder. Om så är fallet vill den hänskjutande domstolen få klarhet i vilken kategori en sådan skyldighet ska hänföras till.

20 Enligt den hänskjutande domstolen skulle denna skyldighet kunna omfattas av tre av dessa kategorier och följaktligen kvalificeras som antingen ”teknisk specifikation”, i den mening som avses i artikel 1.3 i direktiv 98/34, ”annat krav”, i den mening som avses i artikel 1.4 i nämnda direktiv, eller bestämmelser ”som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt”, i den mening som avses i artikel 1.11 i detta direktiv.

21 För det andra vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida skyldigheten att till ett kontrollorgan överlämna källkoden för den registrerade programvaran kan anses utgöra en åtgärd med motsvarande verkan som en kvantitativ importrestriktion, i den mening som avses i artikel 34 FEUF.

22 Den hänskjutande domstolen anser att denna skyldighet har ett legitimt syfte, eftersom den gör det möjligt för den nationella skattemyndigheten att försäkra sig om att registreringarna är korrekta, och att undvika underlåtenhet att registrera sig eller att betala skatt. Den hänskjutande domstolen vill emellertid få klarhet i huruvida en sådan skyldighet är nödvändig för att uppnå detta mål. Den har nämligen framhållit att Skidata i andra medlemsstater, för att de aktuella kontrollerna ska kunna genomföras, tillhandahåller ett programmeringsgränssnitt för sådana automater som de i det nationella målet, vilket gör det möjligt för det organ som kontrollerar efterlevnaden av skattekraven, att erhålla all nödvändig information om betalningarna. Den hänskjutande domstolen har dessutom påpekat att Skidata även hade gått med på att tillhandahålla den del av källkoden som avser registrering av betalningar och av skatter, för att underlätta regelefterlevnadskontrollen. Det i det nationella målet aktuella kontrollorgan i har emellertid inte godkänt detta utan kräver alltjämt en fullständig källkod.

23 Den hänskjutande domstolen anser i detta avseende att även om den skyldighet som föreskrivs i den nationella lagstiftning som är aktuell i det nationella målet inte förbjuder saluföring av betalautomater på den lettiska marknaden, medför den en dubbel börda för tillverkaren av dessa produkter, eftersom dessa måste uppfylla såväl bestämmelserna i tillverkningslandet som reglerna i det land där produkterna saluförs. Enligt den hänskjutande domstolen kan en sådan skyldighet således både försvåra och fördyra importen av nämnda anordningar, vilket skulle kunna avskräcka de berörda aktörerna från att saluföra dem i Lettland.

24 Mot denna bakgrund beslutade Administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (Förvaltningsdomstolen på distriktsnivå, avdelningen i Riga) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 1 led 11 i [direktiv 98/34] tolkas på så sätt att en bestämmelse, enligt vilken en leverantör av underhållstjänster är skyldig att till ett organ för överensstämmelsekontroll överlämna källkoden till en registrerad programvara, omfattas av de ’tekniska föreskrifter’ vars utkast ska överlämnas till kommissionen enligt artikel 8.1 i direktivet?

2) Ska artikel 34 FEUF tolkas på så sätt att kravet på att källkoden till en registrerad programvara ska överlämnas till ett organ för överensstämmelsekontroll kan anses utgöra en åtgärd med motsvarande verkan som en kvantitativ importrestriktion?

3) Om föregående fråga besvaras jakande, kan denna åtgärd då anses stå i proportion till behovet av en effektiv skattekontroll?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

25 Domstolen erinrar inledningsvis om att direktiv 98/34, såsom framgår av artiklarna 10 och 11 i direktiv 2015/1535, upphävdes med verkan från och med den 7 oktober 2015, då direktiv 2015/1535 trädde i kraft. Det framgår av beslutet om hänskjutande att Europark förvärvade en del av de aktuella betalautomateren den 30 juni 2015, medan de resterande förvärvades efter den 7 oktober 2015. De åtta aktuella anordningarna registrerades i den nationella skattemyndighetens databas för att senare uteslutas från densamma efter sistnämnda datum. Detta innebär att såväl bestämmelserna i direktiv 98/34 som bestämmelserna i direktiv 2015/1535 är tillämpliga i tiden (*ratione temporis*) på omständigheterna i det nationella målet.

26 Eftersom de bestämmelser i dessa direktiv som är relevanta för det nationella målet har en jämförbar lydelse, är det emellertid endast bestämmelserna i direktiv 2015/1535 som ska tillämpas.

27 Domstolen konstaterar dessutom att den hänskjutande domstolen genom sin första fråga har bett domstolen att tolka artikel 1 led 11 i direktiv 98/34 mot bakgrund av artikel 8.1 i samma direktiv, enligt vilken medlemsstaterna omedelbart till kommissionen ska överlämna alla utkast till ”tekniska föreskrifter”, i den mening som avses i artikel 1 led 11 i nämnda direktiv. I detta avseende erinrar domstolen om att det av fast rättspraxis följer att om en medlemsstat inte har iakttagit sin skyldighet att i förväg överlämna sådana förslag medför detta att den aktuella ”tekniska föreskriften” inte kan göras gällande mot enskilda (dom av den 3 december 2020, Star Taxi App, C-62/19, EU:C:2020:980, punkt 57 och där angiven rättspraxis).

28 Den hänskjutande domstolen ska således anses ha ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 1.1 f i direktiv 2015/1535 ska tolkas så, att en nationell lagstiftning enligt vilken den tjänsteleverantör som ansvarar för underhållet av betalautomater är skyldig att förse det organ som ska kontrollera överensstämmelsen för dessa automater, med källkoden för den registrerade programvaran i dessa anordningar, utgör en ”teknisk föreskrift”, i den mening som

avses i denna bestämmelse, som endast kan göras gällande mot enskilda om det aktuella förslaget till föreskrift har överlämnats i förväg till kommissionen i enlighet med artikel 5.1 första stycket i direktiv 2015/1535.

29 Det ska erinras om att det i artikel 1.1 f i direktiv 2015/1535 nämns fyra kategorier av åtgärder som kan anses utgöra ”tekniska föreskrifter” i den mening som avses i det direktivet, nämligen, för det första, ”tekniska specifikationer”, för det andra ”andra krav”, för det tredje ”föreskrifter för tjänster” och för det fjärde ”medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt”. De tre första kategorierna av åtgärder definieras i artikel 1.1 c–e.

30 För att besvara den ställda frågan ska det således prövas huruvida skyldigheten att förse ett kontrollorgan med källkoden för programvaran i betalautomater, såsom den skyldighet som föreskrivs i tillämpningsreglerna, omfattas av någon av dessa fyra kategorier av tekniska föreskrifter.

31 För det första ska det preciseras att den hänskjutande domstolens frågor inte avser informationssamhällets tjänster, det vill säga tjänster som tillhandahålls på distans, på elektronisk väg eller på individuell begäran av en tjänstemottagare, utan specifika varor och deras användning, i förevarande fall betalautomater. Det saknas således anledning att pröva huruvida en sådan skyldighet omfattas av kategorin ”föreskrift för tjänster” i den mening som avses i artikel 1.1 e i direktiv 2015/1535.

32 För det andra ska det prövas huruvida denna skyldighet kan omfattas av kategorin ”medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt”, i den mening som avses i artikel 1.1 f i direktiv 2015/1535.

33 Även om den omständigheten, att källkoden för den registrerade programvaran i betalautomater i förevarande fall inte har överlämnats till kontrollorganet leder till att det blir omöjligt att använda dessa automater för registrering av transaktioner och betalningar, innebär de i det nationella målet aktuella tillämpningsreglerna emellertid inte ett förbud mot tillverkning, import, saluföring eller användning av sådana produkter.

34 Följaktligen kan skyldigheten i de i det nationella målet aktuella tillämpningsreglerna, att tillhandahålla källkoden för den registrerade programvaran, inte omfattas av kategorin ”medlemsstaternas lagar och andra författningar som förbjuder tillverkning, import, saluföring eller användning av en produkt”, i den mening som avses i artikel 1.1 f i direktiv 2015/1535.

35 För det tredje, vad gäller frågan huruvida denna skyldighet omfattas av begreppet ”teknisk specifikation” i den mening som avses i artikel 1.1 c i direktiv 2015/1535, erinrar domstolen om att detta begrepp avser specifikationer i ett dokument som fastställer de egenskaper som krävs av en produkt, såsom kvalitetsnivåer, prestanda, säkerhet eller dimensioner, inbegripet sådana krav på produkten som avser bland annat förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

36 Enligt domstolens fasta praxis förutsätter begreppet ”tekniska specifikationer” att den nationella åtgärden avser produkten eller dess förpackning som sådana och att den således fastställer en av de egenskaper som en produkt måste ha (dom av den 24 november 2022, Belplant, C-658/21, EU:C:2022:925, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

37 Domstolen har även slagit fast att en nationell lagstiftning enligt vilken det för saluföring av en produkt krävs ett förhandstillstånd, ska anses utgöra en ”teknisk föreskrift” i den mening som avses i artikel 1.1 f i direktiv 2015/1535 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 januari 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34, punkt 46 och där angiven rättspraxis).

38 I det här aktuella nationella målet ska den skyldighet som åligger leverantören av underhållstjänster enligt artikel $121^4.4$ i användningsreglerna, att förse det organ som ansvarar för kontrollen av de berörda produkternas överensstämmelse med den tekniska dokumentationen avseende dessa produkter, vilken ska innehålla källkoden och objektkoden för den registrerade programvaran, anses avse produkterna som sådana. I den nationella lagstiftningen anges närmare bestämt att källkoden avser av människan läsbara datorinstruktioner som har utarbetats av en programmerare, och att objektkoden utgörs av samtliga symboler som en dator kan läsa för att köra ett program. I denna lagstiftning preciseras dessutom att nämnda dokumentation ska tillhandahållas på tillverkarens nationella språk, åtföljd av en bestyrkt översättning till det nationella språket. Det ska således påpekas att det är produkten som sådan som avses i den nationella lagstiftning som är aktuell i det nationella målet och att denna lagstiftning ålägger leverantörer av underhållstjänster att tillhandahålla teknisk dokumentation innehållandes bland annat källkoden och objektkoden för den registrerade programvaran, vilka torde betraktas som egenskaper som är nödvändiga och specifika för alla försäljningsautomater, eftersom sådana inte kan utkrävas vad gäller produkter som saknar källkod eller objektkod för den registrerade programvaran.

39 Skyldigheten att överlämna källkod och objektkod för den registrerade programvaran är dessutom ett krav som gäller för betalautomater inom ramen för förfarandet för att bedöma huruvida de överensstämmer med de skattemässiga kraven. I detta avseende ska dessa koder verifieras vid den kontroll av överensstämmelse som utförs av kontrollorganet. I avsaknad av ett sådant överlämnande kan betalautomaterna inte erhålla den försäkran om överensstämmelse som krävs för att de ska kunna registreras i den nationella skattemyndighetens databas, vilket då i princip skulle utgöra hinder för att de släpps ut på marknaden i Lettland. Det ska slutligen understrykas att reglerna och föreskrifterna för förfarandet för bedömning av överensstämmelse fastställs i de tillämpningsregler som inte har anmälts till kommissionen i enlighet med artikel 5.1 första stycket i direktiv 2015/1535.

40 En nationell lagstiftning, såsom den som är aktuell i det nationella målet, enligt vilken den tjänsteleverantör som ansvarar för underhållet av betalautomater, är skyldig att förse kontrollorganet för dessa produkters överensstämmelse, med teknisk dokumentation som bland annat innehåller källkoden för den registrerade programvaran, omfattas följaktligen av begreppet ”teknisk specifikation”, i den mening som avses i artikel 1.1 c i direktiv 2015/1535, och utgör således en ”teknisk föreskrift” i den mening som avses i artikel 1.1 f i detta direktiv.

41 För det fjärde och sista ska det prövas huruvida skyldigheten att tillhandahålla källkoden för den registrerade programvaran kan kvalificeras som en ”teknisk föreskrift” på grund av att den ingår i kategorin ”annat krav” i den mening som avses i artikel 1.1 d i direktiv 2015/1535. I enlighet med denna bestämmelse omfattar detta begrepp alla krav som inte är en teknisk specifikation och som ställs på en produkt framför allt av skyddshänsyn och i synnerhet för att skydda konsumenterna eller miljön, och som påverkar dess livscykel efter det att den har släppts ut på marknaden, till exempel villkor för användning, återvinning, återanvändning eller omhändertagande, om dessa föreskrifter på ett väsentligt sätt kan påverka produktens sammansättning, natur eller saluföringen av den.

42 Domstolen konstaterar att denna skyldighet inte kan kvalificeras som ett ”annat krav”, eftersom den, såsom konstaterats i punkt 40 i förevarande dom, omfattas av begreppet ”teknisk specifikation”. Enligt den definition som detta begrepp har getts i föregående punkt omfattar det nämligen inte ”teknisk[a] specifikation[er]”.

43 För fullständighetens skull ska det emellertid preciseras att domstolen har slagit fast att de berörda nationella åtgärderna, för att kunna kvalificeras som ”annat krav”, måste utgöra ”villkor” som på ett väsentligt sätt kan påverka den berörda produktens sammansättning, natur eller saluföring (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 mars 2023, Vapo Atlantic, C-604/21, EU:C:2023:175, punkt 39 och där angiven rättspraxis).

44 I förevarande fall ska det påpekas att en nationell lagstiftning, såsom den som är aktuell i det nationella målet, enligt vilken tjänsteleverantörer som ansvarar för underhåll av betalautomater, är skyldiga att förse det organ som ansvarar för kontrollen av överensstämmelsen för dessa anordningar, med källkod och objektkod för den registrerade programvaran för dessa anordningar för att erhålla en försäkran om överensstämmelse vilken är nödvändig för att dessa anordningar ska kunna registreras i den nationella skattemyndighetens databas, kan påverka saluföringen av dessa anordningar. Underlåtenhet att iaktta denna skyldighet kan nämligen på ett väsentligt sätt påverka saluföringen av betalautomater, eftersom de ekonomiska aktörerna inte kommer ha något incitament att köpa dem och eftersom automaterna i praktiken inte heller kommer kunna användas på det sätt som de är avsedda för. Därutöver erinrar domstolen om att skyldigheten att tillhandahålla källkoden och objektkoden för den registrerade programvara, som är aktuell i det nationella målet, såsom framgår av beslutet om hänskjutande, inte syftar till att skydda konsumenterna eller miljön, utan till att göra det möjligt för staten att säkerställa att deklarationsskyldigheten iakttas och att kontrollera att skatt betalas.

45 En sådan nationell lagstiftning som den som är aktuell i det nationella målet kan således inte anses utgöra ett ”annat krav” i den mening som avses i artikel 1.1 d i direktiv 2015/1535.

46 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 1.1 f i direktiv 2015/1535 ska tolkas så, att en nationell lagstiftning enligt vilken den tjänsteleverantör som ansvarar för underhållet av betalautomater är skyldig att förse det organ som ska kontrollera överensstämmelsen för dessa automater, med källkoden för den registrerade programvaran i dessa anordningar, utgör en ”teknisk föreskrift”, i den mening som avses i denna bestämmelse, som endast kan göras gällande mot enskilda om det aktuella förslaget till föreskrift har överlämnats i förväg till kommissionen i enlighet med artikel 5.1 första stycket i detta direktiv.

Den andra och tredje frågan

47 Med hänsyn till svaret på den första frågan saknas det anledning att besvara den andra och den tredje frågan.

Rättegångskostnader

48 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

Artikel 1.1 f i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster,

ska tolkas så,

att en nationell lagstiftning enligt vilken den tjänsteleverantör som ansvarar för underhållet av betalautomater är skyldig att förse det organ som ska kontrollera överensstämmelsen för dessa automater, med källkoden för den registrerade programvaran i dessa anordningar, utgör en ”teknisk föreskrift”, i den mening som avses i denna bestämmelse, som endast kan göras gällande mot enskilda om det aktuella förslaget till föreskrift har överlämnats i förväg till kommissionen i enlighet med artikel 5.1 första stycket i detta direktiv.

Underskrifter